

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת דן אילוז

פ/25/6216

הצעת חוק רשות ההסברה הלאומית, התשפ"ו-2025

1. מטרה
- חוק זה מטרתו להקים רשות לאומית עצמאית שתוביל ותתאם את מדיניות ההסברה של מדינת ישראל בארץ ובחוץ לארץ, תגביר את אמון הציבור והקהילה הבין-לאומית במסרים הממלכתיים של המדינה ותפעל להגנה ולשיפור תדמית מדינת ישראל.
2. הגדרות
- בחוק זה –
- "הסברה" – הפצת מידע, דימוי ומסרים על מדינת ישראל ומדיניותה, לקהל יעד בישראל ובחוץ לארץ, באמצעי התקשורת השונים ;
- "המועצה" – מועצת רשות ההסברה הלאומית שהוקמה לפי סעיף 5 ;
- "הרשות" – רשות ההסברה הלאומית שהוקמה לפי סעיף 3.
3. הקמת רשות ההסברה הלאומית
- (א) מוקמת בזה רשות ההסברה הלאומית שתהיה עצמאית בפעולותיה לשם מילוי תפקידיה.
- (ב) ראש הממשלה ימנה את ראש הרשות.
4. תפקידי הרשות
- תפקידי הרשות הם אלה :
- (1) לתאם, ליזום ולהוביל את כלל מאמצי ההסברה של משרדי הממשלה, גופים ציבוריים ורשויות סטטוטוריות ;
- (2) להקים ולתפעל מרכז מידע לאומי להסברה, לרבות מענה מהיר באירועי משבר ;
- (3) להוביל קמפיינים בין-לאומיים, לרבות ברשתות החברתיות ולהכשיר דוברים מקצועיים עבור מדינת ישראל ;
- (4) לפתח תשתיות מחקר וניתוח מגמות דעת קהל בין-לאומיות ;
- (5) לשתף פעולה עם גופי הסברה אזרחיים, אקדמיים ועסקיים, בהתאם להנחיות ממשלת ישראל ;

- (6) לפתח כוח אדם מקצועי בתחום ההסברה הלאומית.
5. הקמת מועצה מייעצת, הרכב המועצה ומינוי חבריה
- (א) תוקם מועצה מייעצת ופיקוחית לרשות, שמטרתה לקבוע את האסטרטגיה השנתית, לפקח על פעילות הרשות ולהמליץ על דרכי פעולה.
- (ב) המועצה תהיה בת 9 חברים, והם:
- (1) נציג ראש הממשלה, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) נציג שר החוץ מקרב עובדי משרדו;
- (3) נציג שר הביטחון מקרב עובדי משרדו;
- (4) נציג שר התפוצות והמאבק באנטישמיות מקרב עובדי משרדו;
- (5) נציג שר התרבות והספורט מקרב עובדי משרדו;
- (6) נציג שר התיירות מקרב עובדי משרדו;
- (7) שני נציגי ציבור מתחום התקשורת וההסברה שימנה ראש הממשלה;
- (8) נציג אקדמיה בתחום מדעי המדינה או התקשורת שימנה ראש הממשלה.
- (ג) ראש הממשלה ימנה אחד מחברי המועצה כמשנה ליושב ראש המועצה.
- (ד) המועצה תתכנס לפחות פעמיים בשנה.
6. תקציב הרשות
- הרשות תתוקצב בחוק התקציב השנתי כהגדרתו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹, בהיקף שלא יפחת מ-0.1% מתקציב המדינה.
7. שקיפות ובקרה
- (א) הרשות תגיש לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת דוח שנתי על פעילותה, תקציבה ותוצאות מדדי ביצועיה.
- (ב) הרשות תפרסם דוח שנתי לציבור.
8. תקנות
- ראש הממשלה, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, יקבע תקנות ליישום חוק זה.
9. תחילה
- תחילתו של חוק זה 90 יום מיום פרסומו.

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

דברי הסבר

מדינת ישראל מתמודדת לאורך עשרות שנים עם אתגרים מורכבים בתחום ההסברה והדיפלומטיה הציבורית. בעידן הרשתות החברתיות והמלחמות התודעתיות, הפכה ההסברה הלאומית לחזית מרכזית, קריטית לא פחות מהחזית הצבאית והמדינית.

בהחלטת ממשלה מס' 1936, מיום 8 ביולי 2007, הוקם מערך ההסברה הלאומי במשרד ראש הממשלה. למרות פעילותו החשובה, מדובר ביחידה ללא מעמד סטטוטורי, ללא תקציב קבוע וללא עצמאות ניהולית. המצב הנוכחי יוצר חוסר יציבות ותלות פוליטית, הפוגעת באפקטיביות ובלגיטימיות ההסברה. כיום גופי הסברה בישראל פועלים בצורה מפוצלת: משרד ראש הממשלה, משרד החוץ, לשכת העיתונות הממשלתית, דובר צה"ל, דוברות ממשלה ולפעמים קמפיניינים של משרדים בודדים.

כתוצאה ממלחמת חרבות ברזל המתמשכת ומהמתקפה ההסברתית חסרת התקדים שישראל חווה, נדרש להקים גוף ממלכתי, מקצועי ועצמאי אשר יבטיח להפיץ בצורה מקצועית את המסרים העיקריים של מדינת ישראל בתפוצות תוך שימוש בכל הכלים המודרניים כגון רשתות חברתיות ומשפיעני רשת. אשר על כן, מוצע להקים רשות סטטוטורית אשר מעמדה ייקבע בחוק בדומה לרשויות חשובות אחרות כגון רשות החשמל, הרשות לניירות ערך, רשות החדשנות וכדומה.

בהצעת החוק מוצע להקים רשות הסברה לאומית עצמאית, בעלת סמכויות ותקציב מוגדרים, שתוביל ותתאם את תחום ההסברה של מדינת ישראל. החקיקה המוצעת תחזק את מעמד ההסברה הלאומית, תאפשר פעילות מקצועית ונטולת פניות פוליטיות ותשפר את יכולת המדינה להתמודד עם אתגרי התודעה והדימוי בזירה הבין-לאומית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ח בתשרי התשפ"ו (20.10.2025)